

Eesti keele teise keelena olümpiaad 2023/2024

Juhend

2023/2024. õppeaasta eesti keele teise keelena olümpiaadi korraldab Tallinna ülikooli humanitaarteaduste instituut. Ootame olümpiaadist osa võtma 9.–12. klasside õpilasi, kelle emakeel ei ole eesti keel ning kes on koolis õppinud eesti keelt teise keelena. Olümpiaad toimub kahes vanuserühmas: 9.–10. klasside ning 11.–12. klasside õpilased. Mõlemad vanuserühmad täidavad samu ülesandeid, kuid lõpparvestus toimub eraldi.

2023/2024. õppeaasta olümpiaadi teema on pühendatud liikumisaastale, teema on „**Keel ja liikumine**”. Teema raames käsitleme liikumisverbe, kohasuhteid, reksiooni, liikumist väljendavaid fraseologisme.

Olümpiaad toimub kahes voorus ja kahes vanuserühmas. Noorema rühma moodustavad 9.–10. klasside, vanema rühma 11.–12. klasside õpilased.

Olümpiaadist osavõtjad peavad oskama kasutada eesti liikumisverbe ja -fraseologisme, tundma nende reksiooni, eri tähendusi ja tähendusnüansse.

EELVOOR

Olümpiaadi eelvoorus kirjutavad mõlema vanuseastme õpilased iseseisva töö.

Iseseisva tööna tuleb esitada **uurimistöö teemal „Liikumist väljendavad fraseologismid eesti kõne- ja kirjakeeles”**. Uurimistöö sisaldab sissejuhatust, põhiosa, kokkuvõtet ja allikate loetelu. Töös tuleb kirjandusallikate põhjal esitada uurimus liikumist väljendavatest fraseologismidest eesti keeles. Uurida võib nii kirja pandud keelt kui ka kõneldud keelt.

Suulise keele puhul võib võrrelda näiteks vanade ja noorte keelekasutust ning nende võimalikke erinevusi. Uurida võib nii raadio- või ajakirjanduskeelt kui ka mitteametlikku keelekasutust. Kogutud keelematerjal tuleb selgelt kirjeldada ehk anda ülevaade, millal ja kust materjal on kogutud ja kui palju seda on.

Kirjaliku keelekasutuse uurimisel võib keskenduda nii ametlikele tekstidele kui ka internetikeelele sotsiaalvõrgustikes, blogipostitustes või meediaväljaannetes. Kitsamalt võib uurida näiteks ka oma klassikaaslaste, pere, sõprade ja tuttavate keelekasutust.

Eelvooru töid ootame **16. jaanuariks 2024** e-postiaadressile annika.bauer@tlu.ee. Tööd palume saata e-kirja manusena Wordi failina. Teemareale palume märkida „Eesti keele teise keelena olümpiaad”.

Uurimuse tiitellehel on kirjas uurimuse pealkiri, autori ees- ja perekonnanimi, kool, klass ja tööd juhendanud õpetaja nimi. Uurimuse maht koos kirjanduse nimekirjaga on kuni 7 lk (reavahe 1,5). Uurimus põhineb läbi töötatud kirjandusel ja/või õpilase kogutud materjalil.

Eelvooru **30 parimat** (15 nooremast ja 15 vanemast vanuserühmast) saavad edasi lõppvooru.

LÕPPVOOR

13. märtsil 2024 Tallinna Ülikoolis

Lõppvoor kestab kaks tundi ja toimub kirjalikus vormis. Lõppvooru ülesannetes tuleb osalejail lisaks liikumisega seotud fraseologismide tundmisele näidata oma oskust eristada ja kasutada eri tüüpi liikumisverbe, tunda verbireksiooni, väljendada eri vahenditega kohasuhteid.

Kirjandust

1. Eesti keele käsiraamat 2007
<https://www.eki.ee/books/ekk09/index.php?p=5&p1=2&id=443>;
<https://www.eki.ee/books/ekk09/index.php?p=5&p1=2>
2. Asta Õim 2000. Fraseoloogiasõnaraamat - [Fraseoloogiasõnaraamat](#)
3. Asta Õim, Katre Õim 2019. Lähtekohti eesti fraseoloogia käsitlesest. Emakeele Seltsi toimetised nr 77.
4. Asta Õim 2001. Mööda eesti fraseoloogiamaaastikku liikudes. [Oma keel 2001/2](#)
5. Asta Õim, Katre Õim. Eesti fraseologismide elektrooniline alussõnastik
<https://www.folklore.ee/justkui/sonastik/> <https://keeljakirjandus.ee/ee/archives/28178>
6. Piia Taremaa 2021. Liikumisverbid horisontaalsel ja vertikaalsel teljel. Keel ja Kirjandus, nr 3.
7. Raili Pool, Renate Pajusalu 2012. Liikumissündmused eesti keele õppijate kirjalikes narratiivides. – ESUKA/JEFUL, kd 3, nr 2, lk 153-182. <https://doi.org/10.12697/jeful.2012.3.2.07>
8. Ilona Tragel, Ann Veismann 2008. Kuidas horisontaalne ja vertikaalne liikumissuund eesti keeles aspektiks kehastuvad? – Keel ja Kirjandus, nr 7, lk 515-530.
9. <https://liikumisaasta.ee/>

Žürii

Žürii esimees:

professor Reili Argus

Žürii liikmed:

dotsent Tiina Rüütmaa

lektor Kristiina Bernhardt

õpetaja Ele Arder

õpetaja Hiie Rüütel

õpetaja Annika Bauer

Kontakt: annika.bauer@tlu.ee